

30.4.2026

Dnro 2026_039
VH/2214/00.04.05/2026
VN/2801/2026

Ympäristöministeriölle

Asia

Verohallinnon Harmaan talouden selvitysyksikön lausuma luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi jätelain ja harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta.

Lausuma

Verohallinnon Harmaan talouden selvitysyksikkö (myöh. selvitysyksikkö) lausuu harmaan talouden torjunnan näkökulmasta ja kannattaa lähtökohtaisesti velvoitteidenhoitoselvityksen käyttöä tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuottajien valvonnassa.

Selvitysyksikkö toteaa, että hallituksen esitysluonnoksessa kuvattu tuottajien valvonnan tukemisen tietotarve ja ehdotettu tiedonsaantioikeus kaipaavat täsmennystä. Lisäksi lakien voimaantuloajankohdassa olisi otettava huomioon myös esitys Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettuun lakiin ehdotetun muutoksen voimaantuloajankohdasta.

Perustelut

Tuottajayhteisöön liittymisvelvollisuuden valvominen velvoitteidenhoitoselvityksen avulla

Velvoitteidenhoitoselvityksen tarkoituksena tuottaa viranomaiselle kokonaiskuva organisaation tai organisaatioon liittyvän henkilön, kuten vastuuhenkilön tai omistajan julkisten velvoitteiden hoitamisesta. Velvoitteidenhoitoselvitys ei luonteensa vuoksi sovellu yksittäisten tietojen hankkimiseen. Velvoitteidenhoitoselvitys sisältää pääosin salassa pidettävää tietoa. Se sisältää tietoja verotusta, sosiaalivakuuttamista ja Tullin perimiä maksuja koskevien velvoitteiden hoitamisesta sekä tietoja taloudellisesta toiminnasta ja taloudellisesta tilasta, omistusyhteyksistä ja vastuuhenkilöistä. Näiden tietojen avulla voidaan tunnistaa taloudellisia laiminlyöntejä sekä riskejä, rakenteita ja järjestelyjä, joita voidaan hyödyntää väärinkäytöksiin, peiteltyihin omistusketjuihin tai muuhun toimintaan, jolla voi olla merkitystä valvottavan toiminnan kannalta.

Velvoitteidenhoitoselvitys voidaan laatia silloin, kun:

- viranomaisella on lakiin perustuva tiedonsaantioikeus veroihin, sosiaalivakuutusmaksuihin ja Tullin perimiin maksuihin liittyvien velvoitteiden hoitamista, taloutta, toimintaa ja taloudellisia kytkeviä koskeviin tietoihin,
- selvityksen pyytäminen on tarpeen viranomaisen laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi ja
- kyseinen tehtävä sisältyy HTSY-lain 6 §:n 1 momentin luetteloon

Hallituksen esitysluonnoksessa on ehdotettu, että Lupa- ja valvontavirasto voisi käyttää selvitysyksikön laatimaa velvoitteidenhoitoselvitystä tukemaan jätelain 62 §:ssä säädettyä tuottajayhteisöön liittymisvelvollisuuden valvontaa. Tämän mahdollistamiseksi ehdotetaan Lupa- ja valvontavirastolle uutta tiedonsaantioikeussäännöstä 122 §:n 6 momentiksi ja uutta kohtaa Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n 1 momenttiin.

Tiedonsaantisäännöstä eli 122 §:ää koskevassa ehdotuksessa todetaan, että tarvittavat tiedot olisivat tarpeellisia 62 §:ssä säädetyn tuottajayhteisöön liittymisvelvollisuuden valvomiseksi. Hallituksen esityksessä ei kuitenkaan ole esitetty tarkempia perusteita sille, miksi tässä valvontatehtävässä tarvitaan velvoitteidenhoitoselvityksen antama kokonaiskuva tuottajan verotusta, sosiaalivakuuttamista ja Tullin perimiä maksuja koskevien velvoitteiden hoitamisesta sekä tietoja taloudellisesta toiminnasta ja taloudellisesta tilasta, omistusyhteyksistä ja vastuuhenkilöistä. Vertailun vuoksi jätelain 95 §:n 2 momentissa on säädetty käyttötarkoitus ja tietotarve velvoitteidenhoitoselvityksen käyttämiseksi toiminnanharjoittajan luotettavuuden arvioimisessa.

Selvitysyksikkö toteaa, että jatkovalmistelussa olisi tarpeen selkeyttää edellä todettua käyttötarkoitusta ja tietotarvetta, jotta voitaisiin arvioida, onko velvoitteidenhoitoselvitys oikea työkalu esityksessä tarkoitettua valvontaa varten. Tietotarpeen tarkempi määrittely on myös tarpeen silloin, jos 122 §:ään ehdotettu tiedonsaantioikeus sidotaan tarpeellisuusharkintaan välttämättömysharkinnan sijaan.

Lakien voimaantulo

Esityksessä ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 1.9.2027, kuitenkin niin, että jätelain 22 ja 122 §:n muutokset tulevat voimaan jo 1.1.2027.

Selvitysyksikkö toteaa, että mikäli velvoitteidenhoitoselvitystä haluttaisiin käyttää jätelain 122 §:ään ehdotetun tiedonsaantioikeuden toteuttamisessa, tulisi myös Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettuun lakiin ehdotetun muutoksen tulla voimaan samaan aikaan.

Helsingissä 30.4.2026

Janne Marttinen
johtaja

Marko Niemelä
apulaisjohtaja

Verohallinto
Harmaan talouden selvitysyksikkö
PL 325
00052 VERO

www.vero.fi
puh. 029 512 000
email: htsy@vero.fi

Seuraavat dokumentit on allekirjoitettu torstai 30. huhtikuuta 2026

Lausunto_751820.pdf

(157987 byte)

SHA-512: ea3d44c229ee39fa59df5bc01e378985875ad
0802b48d166b2b1a9aab0881a5b5c7c28a67565e64008e
05e9f16794526847ffbc76a05524bbbc81159322bc63a

Allekirjoitukset

30.4.2026 9.36.12 (CET)

Niemelä Marko

marko.niemela@vero.fi
Allekirjoitettu pika-allekirjoituksella

30.4.2026 9.43.28 (CET)

Marttinen Janne

janne.marttinen@vero.fi
Allekirjoitettu pika-allekirjoituksella

Allekirjoituksen on sertifioinut Assently

30.4.2026; HTSY lausunto HE jätelaki

Tämän tosیتteen aitouden varmistaminen voidaan tehdä skannaamalla oheinen QR-koodi. Voit tehdä tämän myös käymällä
<https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:

ea3d44c229ee39fa59df5bc01e378985875ad0802b48d166b2b1a9aab0881a5b5c7c28a67565e64008e05e9f16794526847ffbc76a05524bbbc81159322bc63a

Tästä tosیتteesta

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Assently E-Sign -palvelussa. Palvelun tarjoaa Assently AB, yrittysrekisterinumero 556828-8442, Ruotsi.